

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪተብሊክ

る名かり26十つはの FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ስድስተኛ ዓመት ቁጥር ጽ<u>ጅ</u> አዲስ አበባ የካተት <u>፴</u> ቀን ፲፱፻፲፱

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 6th Year No. 25 ADDIS ABABA - 9th March, 2000

*ө*үФ.6Ы

አዋጅ ቁጥር <u>፩፻፺፯/፲</u>፱፻፺፪ ዓ*·ም* -

የኢትዮጵያ የውሃ ሀብት አስተዳደር አዋጅ ...... ገጽ ፩ሺ፪፻፶

<u>አዋጅ ቁጥር <u>ቖ፻፺፯/፲፱፻፺፪</u> የኢትዮጵያ የውሃ ሀብት አስታዳደር አዋጅ</u>

የኢትዮጵያ የውሃ ሀብት በአግባበ ተጠብቆና በተገቢው አስተዳደር ሥር ሆኖ ለሕዝቦቿ ለላቀ ማኅበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም እንዲውል ለማድረግ የውሃ ሀብት ጥቢቃ ፡ አጠቃቀምና አስተዳደር አዋጅ ማውጣት በማስፈለጉ ፡

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ዧሮ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውቜል ፡፡

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ ድን*ጋጌዎች*

*፮፦ አጭር ርዕ*ስ

ይህ አዋጅ "የኢትዮጵያ የውሃ ሀብት አስትዳደር አዋጅ ቁጥር ፩፻፻½/፲፱፻፶፪" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል ።

e. 4.63%

የቃሉ አንባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆን በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ ፡

- ፩· "የውሃ መመናመን" ማለት በሰው ሰራሽ ወይም በተፈተ ሮአዊ ምክንያት የውሃ ሃብት መጠን በአንድ የተወሰነ ወቅት መገኘት ከሚገባው መደበኛ ደረጃ እየቀነሰ መምጣት ነው :
- ፪· "የቤት ውስጥ ግል,ንሎት" ማለት ለመጠጥ ፡ ምግብ ለማብሰል ፡ ለጽዳት ወይም ለሴላ የቤት ውስጥ ሥሪ-ማዋል ነው ፡
- <u>፫</u>፦ "ከአቅም በላይ የሆን ኃይል" ማለት በኢትዮጵያ የፍትሔ ብሔር ሕግ እንደተደንገገው ነው ፡

CONTENTS

SILY WAYER

Proclamation No. 197/2000

Ethiopian Water Resources Management Proclamation Page 1250

PROCLAMATION NO. 197/2000 ETHIOPIAN WATER RESOURCES MANAGEMENT PROCLAMATION

WHEREAS, it has become necessary to issue a water resources management, protection and utilization Proclamation to put the water resources of Ethiopia to the highest social and economic benefit for its people through appropriate protection and due management;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE General Provisions

Short Title

This Proclamation may be cited as the "Ethiopian Water Resources Management Proclamation No. 197/2000."

2. Definitions

Unless the context requires otherwise, in this Proclamation:

- 1) "Depletion of water" means a decrease in the quantity of water below its normal level at a given season, whether due to man-made or natural causes;
- 2) "Domestic use" means the use of water for drinking, cooking, sanitation, or other domestic purposes;
- 3) "Force majeure" means as defined in the Civil Code of Ethiopia.

ያንዱ ዋ.ን Unit Price 4·40

トラムヤ アルチャデー・ホーデ 流音 Negarit G.P.O.Box 80,001

- 9፡ "የክርስ ምድር ሙሃ" ማለት ከመሬት **ገጽ** ቢታች የሚገኝ ሙሃ ነው ፣
- ሉ "የገጻ ምድር ውሃ" ማለት የረጋ ወይም የሚፈስ በመሬት ላይ የሚገኝ ውሃ ነው ፣
- ኧ፦ "የውሃ ሀብት" ማለት የንጸ ምድር እና የከርስ ምድር ውሃ ሲ ነፃን በማዕድን አዋጅ ቁጥር ፶፪/፲፱፻፹፫ መሠረት የማዕድን ውሃንና የጂኦተርማል ክምችቶችን አይጨ ምርም፡
- % "ተቆጣጣሪ አካል" ማለት የማዕክል የውሃ ሀብትን በሚመለክት ሚኒስቴሩ ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ንዑሲ አንቅጽ (፪ኛ መሠረት ከሚኒስትሩ ውክልና የተሰጠው አካል ነው :
- "የመንግሥት አካል" ማለት ማንኛውም የፌዴራል
   መንግሥት ወይም የክልል መስተዳድር ወይም የአዲስ
   አስባ ከተማ መስተዳድር ወይም የቃሬዳዋ አስተዳደር
   አካል ነው።
- የ "ባሕላዊ መስና" ማለት መሬትን ለማልማት በአንድ ሴትንድ ውስጥ ከአንድ ሊትር የማይበልጥ ውሃን በመውሰድ መይም አንድ አርሶ አደር ከአንድ ሄክታር የማይበልጥ መሬትን የሚያለማበት በአርሶ አደር የሚካሄድ መስና ነው።
- ፤ "ቆሻሻ" ማለት ማናቸውም በጠጣር ፡ በፈሳሽ ወይም በተናኘ (ኃስ) መልክ ወደ ማናቸውም የውሃ ሀብት አካል የሚጨመር ፡ የሚለቀት ወይም የሚደፋ ጉጂ ነገር ነው።
- ፲፩፦ ''የተብከለ ውሃ'' ማለት ፍሳሽና ከፋብሪካዎች የሚወጣ ፡> - #ሻሻ ውሃ እንዲሁም ምርዛም ውሃ ነው ፣
- ጀጀ ''የውሃ ብክልት'' ማለት አርጋኒክ ወይም ኢንኦርጋኒክ ይዘት ያፋቸውን ነንሮች በመጠቀም ወይም በውሃው የሙቀት መጠን ለውጥ ምክንያት ውሃው በመበከለ ሌክስት የሚችል ጉዳት ነው።
- ፲፫፡ ''የውሃ ጥራት'' ማለት በራዚካል። በኬሚካል። በማይክሮ ባዮሎጂካል ። በባክቱሪዮሎጂካል እና ራዲዮሎጂካል ንጽታሙ በሚታወቀው መውረት የውሃ ጥራት መማለጫ ነው።
- ፲፬፦ "የውሃ ጥራት ደረጃዎች" ማለት ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ ፲፫ ውስጥ ከተጠቀሱት ንጽታዎች አኳደ ሊጠበቁ የሚያስፈልጉትንና የሚፈቀዱትን ደረጃዎች በመወሰን የሚደረግ መለኪያና የጥራት አመሳሰን ነው።
- ፲፭፦ "ተፋሰስ" ማልት ወደ አንድ መልክአ ምድራዊ አቅጣጫ የሚፈሱ የገጻ ምድርና የክርስ ምድር ው:ንዎች የሚያክ ልሉት አካባቢ ነው።
- ፲፮፦ "የሙሃ አካላት ዳርታ" ማለት ክልለ፡ እና/ወይም ርቀተ፡ በተቆጣጣሪው አካልና አግባብ ባለው የመንግሥት አክል አማካይነት የሚወሰን መሬትና ማናቸውም የውሃ አካል የሚገናኝበት ሥናሪ ነው።
- ፲፮፦ "የሙሃ መሂጃ" ማለት ውሃ ሁልጊዜ ወይም አንዳንደ፦ ጊዜ የሚሂደነበት የተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ ወንዝ ፡ ጅረት ፡ ቦይ ወይም ማንኛውም የውሃ መውረጃ ነው ፡
- ፲፰፡ 'የውሃ ሥሪ-ዎች'' ማልት የውሃ ሀብትን ጠቀሜታ ላለው ተግባር ለማዋል የተገነቡ ወይም የሚገነቡ ማናቸውም ሰው ሰራሽ ሥሪ-ዎች ሲሆኑ ይህም መጥለፍን ፡ መገደብን፡ መቆፈርን ወይም መሰርሰርን ፡ መጥረግን ፡ መመርመርን፡ መቆጣጠርን ፡ ማጣሪ-ትን ፡ መለካትን ፡ ማጓጓገን፡ ማስተላለፍን ፡ ጨው አልባ ማድረግን ፡ ኮርፍ መከላከያ መገንባትንና ፡ ሌሎች ተዛማጅና የመሳሰለ ሥሪ-ዎችን ማከናወንን ያጠቃልላል ፡
- ፲፱- "የውሃ ሀብት አስተዳደር" ማለት የውሃ ሀብትን ማልማትን፡ አጠቃቀምን ፡ መንከባከብን ፡ መጠበቅንና **መቆጣጠርን የሚመለ**ክቱ ተማፀራትን ያካተተ ነው ፡

- 4) "Groundwater" means water existing beneath the surface of the ground;
- 5) "Surface water" means static or flowing water on the surface of the ground;
- 6) "Water resource" means surface or ground water; however, it does not include mineral and geothermal deposits as provided under proclamation No.52/1993;
- 7) "Supervising body" means the Ministry where it pertains to water resources at central level, or any organ delegated by the Ministry pursuant to Article 8 (2) of this Proclamation;
- 8) "Public Authority" means any organ of the Federal Government or Regional Government or Addis Ababa City Council or Dire Dawa Administration Council.
- 9) "Traditional irrigation" means peasant managed irrigation that supplies water to land at a maximum rate of one or one liter per second (1.1/s) or not more than one hectare of land per peasant for his/her subsistence use;
- 10) "Waste" means any harmful matter introduced, released or discharged into any water body in any solid, liquid or gaseous form;
- 11) "Polluted water" means sewage and industrical effluents including toxic water;
- 12) "Water Pollution" means harm caused as a result of the pollution of water by using organic or inorganic matter or as a result of a change in the temperature of the water;
- 13) "Water quality" means the description of the characteristics of water as defined by its physical, chemical, microbiological, and radiological parameters;
- 14) "Water quality standards" means determination of quality by identifying the requirements and permissible quality standards regarding the parameters stated in Sub-Article 13 above;
- 15) "Basin" means a geographical area, described by the watershed limits of a water system including surface and underground water flowing into a common terminus;
- 16) "Bank of water bodies" means land whose boundary and/or distance is determined by the Supervising body and by the relevant Public authority and includes any area on which water body exists;
- 17) "Watercourse" means natural or man-made river, stream, canal or any waterway through which water flows at all times or part of the time;
- 18) "Water works" means any man-made work constructed or to be constructed for the purpose of putting water to beneficial use, and includes diversion, clearing, dam construction, drilling, clearing, investigation, regulation, purification, measurements, transportation, transmission, desalination, dike construction and other related and similar works.
- 19) "Water resource management" means activities that include water resources development; utilization, conservation, protection and control.

- ጽ· "ጣኒስቴር" ወይም "ጣኒስትር" ማለት እንደቅዶም ተከተሉ የውሃ ሀብት ጣኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው ፡
- ሸ፩፦ "ሰው" ማለት የተፈዋሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብትና ግዴታ የተሰጠው አካል ነው ፡
- ፳፪· "የንብረት አገልግሎት" ማለት በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር ፩ሺ፫፻፶፱ መሠረት የተተረጐመው የንብረት አገልግሎት ነው።

j. 3009

የአዋጁ ዓላማ የአገሪቱ የውሃ ሀብት በአግባቡ ተጠብቆ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ለላቀ ማኅበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም መዋሉን ፡ በሚገባ መጠበቁን መከታተልና መቆጣጠር ፡ የውሃ ጉጂ ገጽታዎችን መከላከል ፡ እንዲሁም የውሃ ሀብት ጠቅላላ አስተዳደር በሚገባ መካሄዱን ማረጋገጥ ይሆናል ፡

g· የአፈጻጸም ወሰን

ይህ አዋጅ የውሃ ሀብት አስተዳደርን በተመ**ለ**ከተ በ**ኢትዮጵ**ያ ውስጥ በሚገኝ በማናቸውም የውሃ ሀብት ላይ ተ**ፈጸሚ**ነት ይኖረዋል ።

g- የውሃ ሃብት የሕዝብ ስለ**መ**ሆኑ

ሁሉም የአገሪቱ የውሃ ሃብት የመንግሥትና <mark>የሁሉም የኢት</mark> ዮጵያ ሕዝብ የ*ጋራ ሀብት ነው* ።

ൂ. - መሠረታዊ መርሆዎች

- §፦ የተቀናጃ የተፋሰስ ማስተር ፕላን ጥናቶች እና የውሃ ሃብት ሕግች ማንኛውም የውሃ ሃብት ለሁሉም የኢት ዮጵያ ሕዝብ ከሁሉም ለላቀ ማኅበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም መዋሉን የሚመሠርቱና የሚያረጋግጡ ይሆናሉ ፣
- ፪· የማንኛውም ስው ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ የልማት መርሃ ግብሮች ፡ የኢንቨስትመንት ዕቅዶችና የውሃ ሃብት ልማት ሥራዎች የኢትዮጵያን የውሃ ሃብት አስተዳደር ፖሊሲ ፡ አግባብነት ያላቸውን የተፋሰስ ማስተር ፕላን ጥናቶች እንዲሁም የውሃ ሃብት አስተዳደር ሕሎችን የተክተሉና መሠረት ያደረጉ መሆን አለባቸው ።
- ፫፦ ተቆጣጣሪው አካል ማንኛውም የውሃ ሃብት ለሁሉም የኢትዮጵያ ሕዝብ ለላቀ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም መዋሉን የኢትዮጵያ የውሃ ሃብት አስተዳደር ፖሊሲን ፡ የተፋሰስ ማስተር ፕላን ቁናቶችን እና የውሃ ሃብት ሕጉችን መሠረት በማድረግ ያረጋጣጣል ፡ ያስተዳ ደራል።
- የኢትዮጵያ የውሃ ሃብት አስተዳደር በፌቃድ ሥርዓት ላይ የተመሠረተ ይሆናል ።

፲፦ የአገልግሎት ቅድሚያ ስለመስጠት

- ፩፦ ለቤት ውስጥ ግልጋሎት የ<mark>ሚውል ውሃ ለሴላ ለማና</mark> ቸውም ግልጋሎት ከሚውል ውሃ ቀደ**ምትንት ይኖረዋል**።
- ፪· የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እንደተጠበቀ ሆኖ። የውሃ ሀብቱ አስቀድሞ ለአንድ ለተወሰን አገልግሎት በመዋለ፡ ወይም እንዲውል በመታቀዱ ብቻ ግልጋሎቱን ከሌሎች የውሃ ግልጋሎቶች ሁሉ ሊደስበልጠው ወይም የቅድሚያ መብት ሊደሰጠው አይችልም።

<u>ክፍል ሁለት</u> ስለተቆጣጣሪ አካል

<u>፰፦ ስለተቆጣጣሪው አካል ሥልጣንና ተግባር</u>

፩፦ ተቆጣጣሪው አካል ስለውሃ ሀብት ዕቅድ ፣ አስተዳደር ፣ አጠቃቀም እና ዋበቃ ኃላፊ ይሆናል ፣ እንዲሁም በአዋጁ መሠረት ሥራሙን ለማከናወን የሚያስፈልገው ሥልጣን ይኖረዋል ፣ ከዚህ በላይ የተነገረው አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ተቆጣጣሪው አካል የሚከተለው ሥልጣንና ተግባር ይኖረዋል።

- 20) "Ministry" or "Minister" means the Ministry and Minister of Water Resources respectively;
- 21) "Person" means any natural or juridical person;
- 22) "Servitude" shall have the meaning given in Article 1359 of the Ethiopian Civil Code;

3. Purpose

The purpose of the Proclamation is to ensure that the water resources of the country are protected and utilized for the highest social and economic benefits of the people of Ethiopia, to follow up and supervise that they are duly conserved, lensure that harmful effects of water are prevented, and that the management of water resources is carried out properly.

4. Scope of Application

This Proclamation shall apply with respect to water resources management on, the water resources that exist in Ethiopia.

5. Public Ownership of Water Resources

All water resources of the country are the common property of the Ethiopian people and the state.

6. Fundamental principles

- 1) The integrated Basin Master Plan Studies and Water Resources legislative frameowrk shall serve as a point of reference and ensure that any water resource is put to the highest social and economic benefit of the people of Ethiopia.
- The social and economic development programmes, investment plans and programmes and water resources development activity of any person, shall be based on the country's Water Resources Policy, the relevant Basin Master Plan Studies and Water Resources laws.
- 3) The Supervising body shall ensure and administer that the managment of any water resource is put to the highest social and economic benefits of the Ethiopian people in accordance with the provisions of the Ethiopian Water Resources Policy, Basin Master Plan Studies and Water Resources laws.
- 4) Management of the water resources of Ethiopia shall be in accordance with a premit system.

7. Preference Among Uses

- 1) Domestic use shall have priority over and above any other water uses.
- 2) Without prejudice to the provisions of Sub-Article (1) of this Article, pre-allocation of water resource to a given purpose or its being planned, shall not give it priority over and above any other uses.

PART TWO Supervising Body

8. Powers and Duties of the Supervising Body

1) The Supervising body shall be responsible for the planning, management, utilization and protection of water resources. It shall also have the necessary power for the execution of its duties under the provisions of this Proclamation.

Without limiting the generality of the above statements, the Supervising body shall have the following powers and duties:

- ሀ) ፌቃድና የሙያ ብቃት ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት - ይሰጣል ፣
- ለ) የውሃ ሀብቶን ልማት ፡ ጥበቃ ፡ አጠቃቀም እና ቁጥር በሚመለከት ጥናቶች መካሄዳቸውን ያረጋ ግጣል ፡
- ሐ) በተለያዩ ግልጋሎቶች ወይም ተገልጋዮች መካከል የውሃ ሀብት ክፍፍልንና የአጠቃቀም ሁኔታዎችን ይወስናል :
- ማ) የውሃ ሥራዎች ለማከናወን የሚያስችል ፈቃድ ማናቸውም ሰው ሲጠይቅ ስለሥራዎቹ የተዘጋጁ እቅዶችና ሃሣቦች እንዲቀርቡልት ይጠይቃል ፡ የተረበለትንም ያጸድቃል ፡ ውድቅ ያደርጋል ፡ ወይም ያሻሽላል ፡
- ሥ) የቅየሳዎችን ፡ የንድፎችን (የዲዛይን) እና የውሃ ሥራዎች ዝርዝሮችን /ስፔስፌኬሽን/ ፡ እንዲሁም ለውሃ ሀብት ልማት የሚፈለጉትን የውሃ ሥራዎች ግንባታ የጥራት ደረጃ ይመሠርታል ፡ የውሃ ሥራዎች ተገበ.ውን ደረጃ የጠበቁ መሆናቸውን ይቆጣጠራል ፡
- ረ) የውሃ ሀብት እንዳይበከል እና ለጤናና ለአካባቢ የጤና ጠንቅ አለመሆኑን ለማረጋገጥ አግባብነት ካላቸው የመንግሥት አካላት ጋር በመመካከር መመሪያ ያዘጋጃል፡
- ሰ) የማድብ ውሃ በማድቦች እና በሰዎች ፡ በንብረትና በሰብል ላይ ጉዳት እንዳያደርስ ለመከላከል እንዲቻል ለሃይደ ሮሊክ ስትራክቸር የደኅንነት መመሪያ ያወጣል፣
- ሸ) አግባብነት ካላቸው የመንግሥት አካላት ጋር በመመ ካከር የተበከለ ውሃ ወደ ውሃ ሀብት ለመልቀቅ ወይም ለመድፋት የሚቀርብ የፌቃድ ማመልከቻን ለመቀበል የሚያስችል የተራት ወይም የጤናማነት ደረጃ እንዲወጣ ያደርጋል ፡
- ቀ) ከኢትዮጵያ የውሃ ሀብት ፖሊሲ ፡ አግባብንት ካለው የተፋሰስ ማስተር ፕላን እና የውሃ ሀብት ሕሎች ጋር የማይራመዱ ወይም የማይስማሙ የውሃ ሥራዎች እንዲስተካከለ ወይም እንዲታገዱ ትዕዛዝ ይሰጣል ፡ ተግባራዊ መሆኑንም ያረጋግጣል ፡
- በ) በማናቸውም አካባቢ አስቸኳይ የውሃ እጥረት በሚከ ሰትበት ወቅት በውሃ አጠቃቀም ላይ ሊደረግ ስለሚ ገባው ገደብ መመሪያ ያወጣል። አፈጻጸሙንም ይቆጣ ጠራል ።
- ፪· ተቆጣጣሪው አካል የተሰጠውን ሥልጫንና ተፃባር በተቀ ሳጠઢ ሁኔታ ለማከናመን ሲል እንደአስፈላጊነቱ አፃባ ብነት ላለው አካል የውክልና ሥልጣን ሊሰጥ ይችላል ።

g· ስለክርክሮች አወሳሰን

- ፩· ተቆጣጣሪው አካል ከፌቃዱ ጋር የተያያዙ መብቶችን ወይም ግዴታዎችን በተመለከተ በባለፌቃዶች መካከል ወይም በባለፌቃድና በሦስተኛ ወንኖች መካከል የሚነሱ ማናቸውም ክርክሮችን ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ በሚወሰን ሥነ ሥርዓት መሠረት አይቶ መወሰን ይችላል። እንዲሁም ተቆጣጣሪው አካል አንደኛው ተከራካሪ ወንን ለሴላኛው ተንቢውን ካሣ እንዲከፍል ለመወሰን እና ውሣኔዎቹን ለማስፈጸም አስፈ ላኒውን ትዕዛዝ ለመስጠት ሥልጣን ይኖረዋል።
- ፪· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ተቆጣጣሪው አካል በሚሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኝ ወገን ውሳኔው በዶረሰው በ፰ ቀናት ውስተ ሥልጣን ላለው ፍርድ ቤት ይግባኝ ሊያቀርብ ይችላል። ሆኖም ከ፰ ቀናት በኋላ የሚቀርብ ይግባኝ ተቀባይነት አይኖረውም።

- (a) issue permits and certificates of Professional Competence;
- (b) ensure that studies relating to water resources development, protection, utilization and control have been carried out;
- (c) determine the allocation and manner of use of water resources among various uses and users;
- (d) require submission of plans and proposals from any person who apply for a permit to undertake any kind of water works and approve, reject, or amend such plans and proposals;
- (e) establish quality standards for surveys, design and specification of waterworks as well as standards for the construction of waterworks, necessary for the development of water resources; it shall also supervise compliance of water works with the established standards;
- (f) prepare directives, in consultation with public bodies concerned, in order to ensure that water resources are not polluted and hazardous to health and environment;
- (g) issue directives pertaining to the safety of hydraulic structures for the prevention of damages caused by dam water to dams, persons, property and crops;
- (h) cause, in consultation with the public bodies concerned, the issuance of quality or health standards which enables it to entertain an application for a permit to discharge or release polluted water into water resources;
- (i) give an order of rectification or suspension of waterworks which are incompatible or inconsistent with the Ethiopian water resources policy, relevant Basin Master Plan Studies and water resources legislative frameowrk; and ensure its implementation;
- (j) issue directives, regarding water use restrictions in a situation of water shortage emergency, and supervise the implementation of same.
- 2) The Supervising body may, where necessary, delegate its powers and duties to the appropriate body for efficient execution of its duties.

9. Settlement of Disputes

- 1) The Supervising body may, in accordance with procedures to be laid down by regulations to be issued persuant to this proclamation, examine and decide disputes between permit holders, as well as between a permit holder and a third party concerning rights or obligations arising from permits. The Supervising body shall also have the power to determine and execute compensation to be paid by one party to the other.
- A party aggrieved by the decision of the Supervising body may, pursuant to Sub-Article (1) of this Article, appeal to the Court of competent jurisdiction within 60 days following receipt of the decision; provided, however, that no such appeal shall be admitted after the expiry of the 60 days.

- ፫· በተቆጣጣሪው አካልና በባለፈቃዱ መካከል፣ ከፈቃዱ ጋር በተያያዙ ምክንያቶችሚፈጠር ማንኛውም ክርክርና አለመግባባት ወይም የይገባኛል ጥያቄ በተቻለ መጠን በጋራ ውይይት ይፈታል።
- ፬· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት ጉዳዩ በጋራ/ ውይይት ሊፌታ ካልቻለ በሽምግልና ዳኝነት ታይቶ ይወሰናል። ዝርዝሩ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣው ደንብ ይወሰናል።

ክፍል ሦስት ስለውሃ ሀብት ዝርዝር ሁኔታና የተወሰዱትን እርምጃዎች ስለመመዝንብ

የውሃ ሀብት ዝርዝር ሁኔታ እና የተወሰዱ እርምጃዎችን ስለመመዝገብ

- ፩· ተቆጣጣሪው አካል የውሃ ሀብትን ጥቅም ላይ ለማዋል እንዲቻል ይኸው ሀብት ስለመኖሩ በቂ ዕውቀት መኖሩን የማረጋገጥ ኃላፊነት ያለበት በመሆኑ በአገሪቱ ውስጥ ያለውን የውሃ ሀብት ዝርዝር ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጅ ያደርጋል፡ ዝርዝሩንም ይይዛል። ዝርዝሩም፣
  - ሀ) በዓመት ውስጥ በማናቸውም አስፈላጊ ወቅት የውሃ ሀብት ስለመገኘቱ። ስለመኖሩ። የሚገኝበትን ሥፍሪ። ስለመጠኑና ስለጥራቱ መለደ እና መባለጫ።
  - ለ) የውሃውን አቅርባት በሚመለከት በየክፍለ ዓመቱ የሚጠበቀው ፍላጎት መለያና መግለጫ።
  - ሐ) ፍጆታዊ እና ፍጆታዊ ያልሆነ የውሃ ግልጋሎትን በሚመለከት በየጊዜው የተጠናቀሩ መረጃዎችን፡ ይጨምራል።
- ፪· ተቆጣጣሪው አካል በውሃ ሀብት መጠቀምን፡ ቆሻሻን ውሃ ሀብት ውስጥ መልቀቅን ወይም መድፋትን እንዲሁም የውሃ ሥራዎች ግንባታን በሚመለከት በቀረ ቡለት ማመልከቻዎች ላይ የተወሰደውን እርምጃ የሚያሳዩ መዝገቦችን በሁሉም ደረጃዎች አቋቁሞ ይይዛል። መዝገቡም በዚህ አዋጅ መሠረት ሚኒስቴሩ የሚያወጣው መመሪያ የሚጠይቀውን መረጃ የሚያ ካትት ይሆናል።
- ፫፡ የሀገራቱን ጠቅላላ የውሃ ሀብት ዝርዝር በማዕከላዊነት ለማወቅ እንዲረዳና ሀብቱ በተገቢው ሁኔታ ጥቅም ላይ መዋሉን ለማረጋገጥ አግባብነት ያላቸው የመንግሥት አካላት ሚኒስቴሩ በሚወስነው አኳኋን በየክልላቸው ስለሚገኘው የውሃ ሀብት ዝርዝር እና የውሃ ሀብቱን ጥቅም ላይ ለማዋል ስለተፈጸሙ ድርጊቶች መረጃዎችን ለሚኒስቴሩ መስጠት አለባቸው።
- ፬· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተጠቀሱት መረጃ ዎቸም ሚኒስቴሩ የሚይዛቸው የውሃ ሀብት መረጃ ማዕከል አካል ይሆናሉ።

<u>ክፍል አራት</u> ስለፈ*ቃዶች* እና የሙያ ፌቃድ

፲፩፦ ስለፌቃድ አስፈላጊነት

- ፩፡ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፪ የተጠቀሱት ልዩ ሁኔታዎች እንደተጠበቱ ሆነው ማንም ሰው ከተቆጣጣሪው አካል ፈቃድ ሳደናኝ የሚከተሉትን ተግባራት ሊፈጽም አይችልም፡
  - ሀ) የውሃ ሥራዎችን መገንባት፣
  - ለ) ለራስ ግልጋሎትም ሆነ ለሌሎች ሰዎች ውሃ ማቅረብ፡

- 3) Any dispute, controversy or claim between the Supervising body and the permit holder, arising due to reasons related to the permit may, to the extent possible, be resolved through negotiation.
- 4) In the event that agreement cannot be reached through negotiation, pursuant to Sub-Article (3) of this Article, the case shall be settled by arbitration. The details shall be determined by the regulations to be issued for the implementation of this proclamation.

PART THREE

Inventory of Water Resources and Registry of Actions

- 10. Inventory of Water Resources and Registry of Actions
  - 1) Being responsible to ensure acquiring adequate knowledge of the water Resources available for beneficial uses, the Supervising body shall prepare or cause to be prepared and maintain the inventory of water resources of the country.

The inventory will include:

- (a) identification and description of the occurrence, availability, location, amount and quality of water resources at any significant points in time of a year;
- (b) identification and description of seasonally expected demands for the supply of water;
- (c) periodically compiled data on consumptive and non-consumptive use of water.
- 2) The Supervising body shall establish and maintain at all levels, registers of all actions taken with respect to applications which pertain to water use, discharge or release of wastes into water resources, and construction of waterworks. The Register shall include such other information as may be required by directives issued by the Ministry pursuant to this Proclamation.
- 3) In order to make/ keep an inventory, at a central level, of all water resources of the country, all appropriate public bodies shall give information to the Ministry, as it may determine, regarding the inventory and actions taken with respect to the utilization of water resources in their respective region.
- 4) The information stated in Sub-Article (3) of this Article should become an integral part of the Water Resources Information Center maintained by the Ministry.

PART FOUR

Permits and Professional Licenses

11. 'Necessity of Permits

- 1) Without prejudice to the exceptions specified under Article 12 of this Proclamation, no person shall perform the following activities without having obtained a permit from the Supervising body:
  - (a) construct waterworks;
  - (b) supply water; whether for his own use or for others;

- a a) ራሱ ከውሃ ሀብት የወሰደውንም ሆነ ከሌላ አቅራብ, የተቀበለውን ውሃ ለሌላ ማስተላለፍ፡
  - መ) ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣው ደንብ መሠረት በሴላ ሁኔታ ካልተዶነገገ በስተቀር ማናቸውንም ቆሻሻ በውሃ ሀብት ውስጥ መልቀቅ መይም መድፋት።
- ፪· ማንኛውም ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ለተጠቀሱት ተግባራት ፌቃድ እንዲሰጠው ከመጠየቁ በፊት ስለዕቅዱ በቅድሚያ ከተቆጣጣሪው አካል ጋር መመካከር አለበት። ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል።

፲፱፦ ፈ.ቃድ ስለማያስፈል.ጋቸው የውሃ ዋልጋሎት ዓይነቶች

- ፩፦ ማናቸውም ሰው ከተቆጣጣሪው አካል የተሰጠ ፈቃድ ሳይኖረው የውሃ ሀብትን ለሚከተሉት ተግባራት ሊያውል ይችላል፡
  - ህ) በእጅ የውሃ ጉድጓድ ለመቆፈር ወይም በእጅ ከተቆፈረ ጉድጓድ ውሃ ለመጠቀም፣
  - ለ) በባሕላዊ የ*ሙ*ስዊ አርሻ፣ ለባሕላዊ የማዕድን ማውጣት ተግባር እና ለባሕላዊ የእንስሳት አርባታ ሥራ እንዲሁም ብውሃ ለሚሠራ የእህል ወፍጮ አንልማሎት፣
- ፪· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሀ) እና (ሰ) ለተጠ ቀሱት ግልጋሎቶች የሚውል ውሃ ያለአግባብ ጥቅም ላይ እንዳይውልና እንዳይባክን ለማድረግ ተቆጣጣሪው አካል እንደአስፊላጊንቱ አግባብንት ያላቸውን መመሪ ያዎች ሊያመጣ ይችላል።

፲፫፦ ስለፈ.ቃድ ማመልከቻ

- ፩ በውሃ ሃብት ለመጠቀም፣ ቆሻሻን ውሃ ሀብት ውስጥ ለመልቀቅ ወይም ለመደፋት እና የውሃ ሥራዎች ግንባታን ለማከናወን የፌቃደ፣ መጠየቂያ ማመልከቻ ለታቆጣጣሪው አካል መቅረብ ይኖርበታል። ማመልከ ቻውም ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚወጣው ደንብ የተመለከተውን ዝርዝር መረጃ ያካታታ ይሆናል።
- ፪· ለሰው ሕይመት። ለእንስሳት ፡ ለዕጽዋትና ሕይወት ላላቸው ማናቸውም ነገሮች አደገኛ የሆነ ቆሻሻን በውሃ ሀብት ውስጥ ለመልቀቅ ወይም ለመድፋት የሚቀርብ ማንኛውም ማመልክቻ ተቀባይነት አይኖረውም ። ሆኖም ተቆጣጣሪው አካል አመልካቹ በካዩን ቆሻሻ አስቀድሞ እንዲያክም ካደረገ ወይም ካሳከመ በኋላ እንዲለቅ ወይም እንዲደፋ በመጠየቅ ማመልክቻውን ሊቀበለው ይችላል። ዝርዝሩ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው

<u>ነው</u> ስለፈቃድ አሰጣጥ

- ፩፦ በዚህ አዋጅ እንቀጽ ፲፭ ንውስ አንቀጽ (፫) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የታቀደው የውሃ ግልጋሎት፣
  - ሀ) በውሃ ሀብቱ የምጠቀም ሕጋዊ ምብት ያለውን ሰው ጥቅም በማናቸውም ምልክ የማይነካ ከሆነ፡
  - ለ) በውሃ ሀብትና በአካባቢው ላይ ጎጇ ውጤትን ወይም ብክለትን የማደስከትል ከሆነ፡ ተቆጣጣሪው አካል ከዚህ በላይ በአንቀጽ ፲፫ መሠረት ማመልከቻው ሲቀርብለት ማመልከቻው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በስልጣ ቀኖች ውስጥ ለጠያቂው ፌቃዱን ይሰጠዋል።
- ፪· ገርገሩ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣው ደንብ የሚወሰን ሆኖ ተቆጣጣሪው አካል በፈቃዱ ውስጥ ሊጠቀሱ የሚገባቸውን መረጃዎች፡ ሁኔታዎችና ገደቦች በፈቃድ መስጫው ቅጽ ላይ ያሰፍራል፡

- (c) transfer water which he/she abstracted from a water resource or received from another supplier; and
- (d) release or discharge waste into water resources unless otherwise provided for in the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 2) Any person shall be required to discuss his/her proposal with the supervising body prior to applying for a permit for the purposes specified in Sub-Article (1) of this Article. The details shall be determined by regulations.

12. Types of Water Uses Not Requiring Permits

- 1) Any person shall utilize water resources for the following purposes without holding a permit issued by the Supervising body:
  - (a) dig water wells by hand or use water from hand-dug wells;
  - (b) use water for traditional irrigation, artisanal mining and for traditional animal rearing, as well as for water mills.
- 2) The Supervising body may, where necessary, issue directives to prevent inappropriate use and wastage of water regarding the uses mentioned in Sub-Article (1) (a) and (b) of this Article.

13. Application for Permit

- 1) An application for water use, release or discharge of waste, and waterworks construction permits shall be submitted to the supervising body. The application shall include detailed information as may be specified in the the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- any waste, which endangers human life, animals, plants and any living things, into water resources shall not be accepted. However, the Supervising body may accept the application requiring the applicant to release or discharge after having treated the pollutant. The details shall be determined by directives to be issued by the Ministry.

14. Issuance of Permits

- 1) Without prejudice to the provisions of Sub-Article (3) of Article 15 of this Proclamation the Supervising body shall issue the permit applied for, in accordance with Article 13, within sixty (60) days after receipt of the application, where the proposed use of water does not:
  - (a) infringe, in any manner, any person's legitimate interests upon the water;
  - (b) entail pollution or harmful effects on the water resource and the environment;
- 2) The Supervising body shall state the detail information, conditions and restrictions which should be mentioned in the permit form. The detail shall be determined by regulations to be issued for the implementation of this proclamation.

፫፡ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት ምክን ይቶች ሳይሟሉ በመቅረታቸው ማመልከቻው በተቆጣ ጣሪው አካል ውድት የማደረግ ሲሆን፡ ተቆጣጣሪው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ማመልከቻው ውድት መደረጉንና ምክንደ ቶቹን በጽሑፍ ለአመልካቹ ያስታው ቃል።

፲፭፦ ፈ.ቃዱ ዕንቶ የሚቆይበት ጊዜና እድሳት

- ፩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፬ መሠረት የተሰጠ ፌቃድ ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ እና ፌቃዱ የሚታደስበት ተንቢው የጊዜ ገደብ ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚመጣው ደንብ መሠረት ይወሰናል።
- ፪· ፈ.ቃድ ደገና በፈ.ቃዱ ውስጥ የተጠቀሱትን ሁኔታዎች ፡ ግዶ.ታዎችና ገደቦች እንዲሁም በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣው ደንብ ውስጥ የተመለከ ቱትን አስፈላጊ ሁኔታዎች ማክበሩን ተቆጣጣሪው አካል ሲያረጋግጥ ፌቃዱን ያድሳል።
- ፫፦ በዚህ አንቀጽ ንውስ አንቀጽ (፩) መሠረት ፌቃዱ በጊዜ - ንደቡ ሳይታደስ ክቀረ እንደተሠረዘ ይቆጠራል፣

፲፮፦ ፌቃዱን ስለማሻሻልና ማስተላለፍ

- ፩٠ ፌ.ቃድ ያገቡ የተፈቀደለት የውሃ መጠን እንዲቀነስበት ወይም እንዲጨመርለት ወይም ውሃውን ጠቀሜታ ላለው ሴላ ተግባር እንዲያውል ፌ.ቃዱ እንዲሻሻልለት ሊያመለክት ይችላል።
- g- ተቆጣጣሪው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቂሰው ማመልክቻ ሲቀርብለት በአሥር ቀኖች ውስጥ ውሳኔ ይሰጥበታል።
- ፫. ተቆጣጣሪው አካል የአካባቢ ሁኔታዎች በመለወጣቸው ወይም በመሃ ለመጠቀም ያለው ፍላታት በመጨመሩ ወይም በማናቸውም ሌላ በቂ ምክንያት የውሃውን ክፍፍል እንደገና ማስተካከል አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው ይህንት ለፌቃድ ያገና ከስልጣ ቀኖች በፊት በጽሑፍ በማስታወቅ ፌቃዱን ሊያሻሽል ይችላል። ሆኖም ማሻሻያው በአካባቢው ላይ በደረሰው ተፈጥሮአዊ ለውጥ ምክንያት ካልተደረገ በስተቀር። ማሻሻያ በመደረጉ ምክንያት በፌቃድ ያገና ላይ ለሚደርስ ጉዳት በፍትሐብሔር ሕግ መውረት በጉዳት አድራች ካጣ ይከፈለዋል።
- ፴ ፌ.ቃድ ደገፑ ሲ.ጠይቅ እና በተቆጣጣሪው አካል ሲፌቀድ
  በውሃ ሀብት የመጠቀም ፌ.ቃድ ለሴላ ሰው በሕጋዊ
  መንገድ ሊተላለፍ ይችላል።

፲፯፦ ስለፊ.ቃድ መውረዝ ወይም መታገድ

ፈ.ቃድ ያገና የሚጠበቅበትን ግዴ.ታዎች የማያሟላ ወይም የማያከብር ሆኖ ሲገኝ ተቆጣጣሪው አካል በማናቸውም ጊዜ ፈ.ቃዱን በሙለ ወይም በከፌል ሊ.ያግድ ወይም ሊውርዝ ይችላል። ዝርዝሩ ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚወጣው ደንብ መውረት ይወሰናል።

፲፰፦ ስለቅራታ

- ፩፦ የሚከተሉትን ጉዳዮች የሚመለከተ፡ ማመልከቻዎች በመጀመሪያ ደረጃ ለተቆጣጣሪው አካል ይቀርባሉ።
  - ሀ) በውሃ ሀብት ለመጠቀም ወይም በውሃ ሀብት ሙስተ ቆሻሻ ለመድፋት ወይም ለመልቀት፡ ወይም
  - ለ) የውሃ ሥራዎች ግንባታ ለማካሔደ። ወይም
  - ሐ) በዚህ አንቀጽ ንውስ አንቀጽ (፩) (ሀ) እና (ለ) የተመለከቱትን ተግባራት ለማከናወን የተሰጠ ፈቃድ እንዲሻሻል ወይም እንዲተላለፍ፡ ወይም
  - መ) የውሃ ሀብት አጠቃቀምን አስመልክቶ በውሃ ሃብቱ ለመጠቀም ሕጋዊ መብት ባላቸው ሰዎች መካከል የሚነሱ አለመግባባቶች።

3) Where the Supervising body rejects an application for the reasons mentioned in Sub-Article (1) of this Article, it shall notify the applicant, in writing, of the rejection and the reasons thereof, within the time limit specified in Sub-Article (1) of this Article.

15. Duration and Renewal of Permit

- 1) The duration and the appropriate time limit for renewal of the permit issued as per Article 14 of this proclamation shall be determined by the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 2) The Supervising body shall renew the permit, having ascertained that the permit holder has observed the conditions, obligations and restrictions mentioned in his/her permit, as well as in this proclamation and regulations issued thereunder.
- 3) A permit shall be presumed to have been cancelled if it is not renewed within the time limit to be determined pursuant to Sub-Article (1) of this Article.

16. Amendment and Transfer of Permit

- 1) The permit holder may apply for a decrease or an increase of the quantity of water permitted or to be allowed to use the water for other beneficial uses.
- 2) When the application mentioned in Sub-Article (1) of this Article is submitted to it, the Supervising body shall decide thereon within ten (10) days.
- 3) The Supervising body may amend a permit on account of change of environmental conditions, or an increase in the demand for water, or where adjustment of allocation of water becomes necessary on any other satisfactory grounds, by giving sixty (60) days prior written notice to the holder; provided, however, that compensation shall be payable to the permit holder in accordance with the civil code, for damages he incurred as a result of the amendment, except where the amendment is made due to occurrence of natural changes in the environment.
- 4) A water resource use permit may legally be transferred to another person at the request of the permit holder and upon approval by the Supervising body.

17. Revocation or suspension of Permit

The Supervising body may, at any time, suspend or revoke a permit in whole or partially where the holder fails to observe or fulfil his/her obligations. The details shall be determined by the regulations to be issued for the to implementation of this proclamation.

18. Grievances

- 1) Applications relating to the following matters shall, in the first instance, be submitted to the Supervising body for decision:
  - (a) to use a water resource, or to discharge or release waste into a water resource; or
  - (b) undertake construction of water works; or
  - (c) amend or transfer of a permit issued under Sub-Articles (1) (a) and (b) of this Article;
  - (d) seeking a decision on a dispute arising from water use between persons who have legal rights to use such a water resource.

- የ· ተቆጣጣሪው አካል በዚህ አዋጅና አዋጁን ለማስፈጸም
  በማመጣው ደንብ መሠረት በቀረበለት ማመልክቻ ላይ
  ተንቢውን ውሳኔ ይሰጣል፡ አስፈላጊውን እርምጃም
  ይወስዳል።
- ፫፦ በዚህ አንቀጽ ንውስ አንቀጽ (፩) በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተቆጣጣሪው አካል በሰጠው ውሳኔ ወይም በወሰደው እርምጃ ቅር የተሰኘ ወገን ውሳኔው ከተሰ ጠበት ቀን አንስቶ በስልሳ (፰) ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ሥልጣን ላለው ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

፲፱፦ ስለሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት

ማንኛውም ሰው ከተቆጣጣሪው አካል የተሰጠ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሳይኖረው ለንግድም ሆነ ለሌላ ዓላማ የገባ ምድር የውሃ ሥራዎች ግንባታ ለማካሔድ ወይም ተልቅ የውሃ ጉድጓድ ቁፋሮ ፡ ስርሰራ ወይም ጠረጋ ለማካሔድ ወይም ከነዚሁ ጋር የተያያዘ የአማካሪነት አገል ግሎት ለመስጠት አይችልም። ዝርዝሩ ይህን አዋጅ ለማስ ፊጸም በማወጣው ደንብ መውረት ይወሰናል።

<u>ክፍል አምስት</u> ስለፌቃድ ክፍያ እና የውሃ ግል*ጋ*ሎት ዋ*ጋ*

ኟ፦ በለፌቃድ አባልግሎት ክፍደ

- ፩· ለሚከተሉት ጉዳዮች የፌቃድ አገልግሎት ክፍደ ይፈጸጣል፡
  - ሀ) የውሃ ሥራዎችን ለመንንባት ፌቃድ ለማግኘት።
  - ለ) በውሃ ግል ጋሎት ለመጠቀም ፈቃድ ለማግኘት።
  - ሐ) ቆሻሻን በውሃ ሀብት ውስጥ ለመልቀቅ ወይም ለመድፋት ፌቃድ ለማግኘት።
  - መ) ውሃ ነክ ለሆነ ጉዳይ ማናቸውንም ፌቃድ ለማግኘት፡ ለማደስ፡ ለማሻሻል ወይም ለማስተ ላለፍ፡፡
- ፪· ማናኛውም ሰው የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር
  ወረቀት ለማግኘት። ለማሳደስ ወይም ለማሻሻል የአገል
  ግለተት ክፍያ ይክፍላል።
- <u>ዮ</u> የክፍደው መጠን ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚወጣው ደንብ መሠረት ይሆናል።
- ፲٠ ተቆጣጣሪው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)–
   (፫) መሥረት የተመሰነውን የኢንልግሎት ክፍያ የመሰ ብሰብ ሥልጣን ተሰጥቶታል።
- ት ተቆጣጣሪው አካል ይህን አዋጅ ለማስፈጸም
  በሚመጣው ደንብ መሠረት ሕዝባዊ ጠቀሜታ ያላቸው
  የተመሰኑ ግልጋሎቶች ከአንልግሎት ክፍያ ንጻ እንዲሆኑ
  ማድረግ ይችላል።

<u>ጵ፩፦ በለውሃ ግልጋሎት ዋጋ</u>

- ፩· በዚህ አዋጅ መሠረት የውሃ ሀብትን ለማንኛውም ለተፈቀደ ግል ኃሎት ለማዋል የውሃ ግል ኃሎት ዋጋ ይክፌላል። የሚከፌለው የክፍያ ተመን ይህን አዋጅ ለማስፌዴም በሚመጣው ደንብ መሠረት ይሆናል።
- ዸ ተቆጣጣሪው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት የተወሰነውን ዋጋ የመሰብሰብ ሥልጣን ተሰጥ ቶታል።

- 2) The Supervising body shall give an appropriate decision on an application submitted to it in accordance with this proclamation and regulations to be issued for its implementation and take the necessary measure thereof.
- 3) Any party aggrieved by the decision or measures taken by the Supervising body on matters specified in Sub-Article (1) of this Article may appeal to the competent court of law within sixty (60) days as of the date on which the decision was given.

19. Certificate of Professional Competence

No person shall engage, whether for commercial purpose or otherwise, without holding Certificate of Professional Competence given by the Supervising body, in the field of water-works construction activity pertaining to surface water, or water well drilling, or cleaning activity or giving a consultancy service relating thereto. The details shall be determined by the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.

PART FIVE

Fees and Water Charges

20. Service Fees

- 1) Fees shall be paid for permits pertaining to the following water uses:
  - (a) to get a permit for waterworks constructions;
  - (b) to get a permit for water use;
  - (c) to get a permit to release or discharge waste into water resources;
  - (d) to get any permit relating to water, to renew or amend, or to transfer a permit to another person.
- 2) Any person shall pay a service fee to get a Certificate of Professional competence or to have it renewed or amended.
- 3) The amount of the service fee shall be as specified in the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 4) The Supervising body is hereby authorized to collect the service fee determined pursuant to the provisions of Sub-Articles (1)-(3) of this Article.
- 5) The Supervising body may exempt from payment of service fee for certain services of public use as may be specified in the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.

21. Water Charges

- Water charge shall be paid to use water resources for any use allowed under this Proclamation. The amount of water charge shall be as may be specified in the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 2) The Supervising body is authorized to collect the water charge determined under Sub-Article (1) of this Article.

ተቆጣጣሪው አካል ይህን አዋጅ ለማስፌጸም
በሚወጣው ደንብ መሠረት የተወሰኑ ሰዎችን ከውሃ
ግልጋሎት ዋጋ ክፍደ ነጻ ሊያደርግ ይችላል።

ጽ፪ <u>በውሃ ሀብት ውስ</u>ዋ ቆሻሻ<mark>ን ለመልቀቅ መይም ለመድፋት</mark> ስለሚደረግ ክፍያ

- 6· ቆሻሻን በውሃ ሀብት ውስጥ **ለመድፋት ወይም** ለመልቀቅ ፌታድ በተሰጣቸ<mark>ው ሰዎች ቆሻሻን</mark> ለመድፋት የተወሰን ክፍያ ይከ<mark>ፈላል። የሚከፈለው</mark> ክፍያ አዋጁን ለማስፈጸም በ<mark>ሚወጣው ደንብ መ</mark>ሠረት ይሆናል።
- ፪፦ ተቆጣጣሪው አካል በደንቡ የተመሰነውን ክፍደ የመሰ
  ብሰብ ሥልጣን ተሰጥቶታል።

<u>ክፍል ስድስት</u> ስለንብረት አ<mark>ገልግሎ</mark>ት

<u>ጽ</u>፫፦ ስለንብረት አንልግሎት

- ፩፦ ማናቸውንም የተፈቀዱ የውሃ ሥራዎች ተግባራዊ **ለማ** ድረግና ለማስፌጸም የሚያስፌልጉ የንብረት አገልግ ለተቶች እና የመተላለፍ መብቶች በመሬት ባለይዞታዎች ላይ የግዴታ ይሆናሉ።
- ፪፦ የንብረት አንልግሎቱ የሚመሠረትባቸው ልዩ ልዩ
  ሁኔታዎች ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚመጣው ደንብ
  መሠረት ይመሰናል።
- ፫፦ የንብረት አንልግሎቱ መብት የሚገኘው ደንቡን
  መሠረት በማድረግ ተቆጣጣሪው አካል በሚያጸድቀው
  ሁኔታ ብቻ ነው።
- ፼ ማንኛውም የንብረት አገልግሎት መብት ያገኘ ሰው በተቆጣጣሪው አካል የጸደቁትን የንብረት አገልግሎቱ የተመሠረተባቸውን ሁኔታዎች ሊለውጥ ወይም ሊደሻሽል አይችልም።
- ፭፦ በዚህ አንቀጽ ንውስ አንቀጽ (፩) መሠረት የንብረት አንልግሎት ሰሩክሙ መሬት ባለይዞታ የንብረት አንልግ ለግተን ጥቅም ከሚያገኘው ሰው ተንቢ ካሣ የማግኘት መብት አለው።

<u> ኇ፱ - የንብረት አንልግሎት መቋረ</u>ጥ

የንብረት አንልግሎት መብት ከዚህ በታች በተጠቀሱት ምክንያቶች ይቋረጣል፡

- ፩፦ ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚመጣው ደንብ በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ የንብረት አንልግሎቱ መብት በተሰጠው ሰው ወይም በወራሹ ወይም በተተኪው ተግባራዊ አለመደረጉን የንብረት አንልግሎት ሰፋኪው መሬት ባለይዞታ ለተቆጣጣሪው አካል ያስረዳ እንደሆነ መብቱ ቀሪ ይሆናል።
- ፪፦ በመብብ፡ መጠቀም ያልተቻለው ከአቅም በላይ በሆነ ኃይል ምክንያት መሆኑን ባለመብቱ ለተቆጣጣሪው አካል ማስረዳት የቻለ እንደሆነ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ተፈጸሚ አይሆንም።

ክፍል ሰባት

ስለ ውሃ አካላት ዳርቻዎችና ስለ ውሃ ጐጂ ገጽታዎች

፳፮፦ <u>የውሃ አካላት ዳርቻዎችን ስለመጠበቅ</u> ተቆጣጣሪው አካል አግባብ ካለው የ**መንግሥት አካል** ጋር በመመካከር እና በመተባበር።

- 3) The Supervising body may exempt certain persons from the payment of water charge as may be specified in the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 22. Charges for the Release or Discharge of Wastes into Water Resources
  - Charges shall be paid by the permit holders, for the discharge or release of waste into water resources.
     The amount of the charge shall be determined by the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
  - 2) The Supervising body is hereby authorized to collect the charge determined pursuant to the regulations.

PART SIX

Servitude

23. Servitude

- 1) All servitude required for the implementation and enforcement of all permitted waterworks and right of way shall be obligatory on possessors of land.
- 2) The conditions upon which the servitude depended shall be determined by regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 3) Acquistion of servitude shall be subject to conditions to be approved by the Supervising body on the basis of regulations issued.
- 4) any person who acquires a servitude shall not alter or modify the conditions laid by the Supervising body upon which the servitude has been based.
- 5) The possessor of the land encumbered pursuant to sub-Article (1) of this Article is entitled to adequate compensation from the beneficiary of the servitude.

24. Termination of the Servitude

Servitude shall be terminated on the following grounds.

- 1) Servitude shall be terminated when the possessor of the land so encumbered demonstrates to the Supervising body that the servitude has not been exercised by the beneficiary of the servitude or his successor in-title or the person replacing him. within the time limit specified in the Regulations to be issued for the implementation of this proclamation.
- 2) The provisions of Sub-Article (1) of this Article shall not apply where the beneficiary of the servitude demonstrates to the Supervising body that his failure to exercise the servitude right is due to causes of force majeure.

PART SEVEN

Water Banks and Harmful Effects of Water

25. Protection of Banks of Water Bodies

The Supervising body, in collaboration and in consultation with the appropriate public body may:

- ő· የተወሰኑ የውሃ አካላት ዳርቻዎችን ወሰን *መ*ከለል፣
- ፪· በተከለሉ የውሃ አካላት ዳርቻዎች ክልል ውስጥ ያለ የዕጽዋት ሽፋኖች ወይም ዛፎች እንዳይመንጠሩ ወይም እንዳይቆረጡ እንዲሁም የመኖሪያ ቤቶች እንዳይንነበ መከልከል ይችላል። ዝርዝሩ በሚኒስቴሩ በሚወጣው መመሪያ መሠረት ይወሰናል።

*ሺ*፮፦ <u>የውሃ ጕጇ</u> ገጽታዎችን ስለመቆጣጠር

አግባብ ያላቸው የመንግሥት አካላት። ከተሞች እንዲቆ ረቆሩ ወይም መንደሮች እንዲመሠረቱ ከማድረጋቸው በፊት በጕርፍና ሌሎችም ከውሃ ጋር በተያያዙ ምክንያቶች ሊደርሱ የሚችሉ ጉዳቶችን። ተጽዕኖዎችን ወይም አደጋ ዎችን ለመከላከል ወይም ጉዳቶቹ። ተጽዕኖዎቹ ወይም አደጋዎቹ እንዳይደርሱ ለማድረግ እንዲቻል ከተቆጣጣሪው አካል ሙያዊ ምክር መጠየቅ አለባቸው።

<u>ክፍል ስምንት</u> ስለውሃ ተገል ጋዮች ማኅበራት

%%፦ አደረጃዊት

- ፩· አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ተቆጣጣሪው አካል አግባብነት ካላቸው የመንግሥት አካላት ጋር በመመከከር ውሃን ጠቀሜታ ላለው ግልጋለት ለማዋል የውሃ ተጠቃ ሚዎች ማኅበራት እንዲቋቋሙ ያበረታታል።
- የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እንደተጠበቀ ሆኖ
  የውሃ ተገል ጋዮች ማኅበራት በተጠቃሚዎቹ አነሳሽነት
  እና ፌቃደኝነት ሊቋቋሙ ይችላሉ።
- ፫፦ የውሃ ተገልጋዮች ማኅበራት አደረጃጀት ዝርዝር አሬጻጸም ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣው ደንብ መሠረት ይሆናል።
- ስለማኅበራት አደረጃጀት አግባብንት ያላቸው የፍትሕ ብሔር ሕግ ደንጋንዎች ተፈጸሚ ይሆናሉ።

<u>ክፍል ዘሐኝ</u> የመሽ*ጋገሪያ ድንጋጌዎች*

養法・ その省ラコとと ようつん

- ፩፦ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በማንኛውም የመንግሥት አካል በተሰጠ ፌቃድ ወይም ያለፌቃድ።
  - ህ) የውሃ ሥሪ-ዎችን ግንባታ ያካሄደ ወይም የሚደ ካሂድ፡
  - A) በውሃ ሀብት ራሱ በመጠቀም ወይም ለሌሎች ሰዎች ውሃን በማቅረብ ላይ ያለ:
  - ሐ) ቆሻሻን በውሃ ሀብት ውስጥ በመልቀቅ ወይም በመድፋት ላይ ያለ

ማንኛውም ሰው ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚወጣው ደንብ ከማጸናበት ቀን ጀምሮ በ፲፪ ወራት ጊዜ ውስጥ በውሃ ሥሪ-ዎቹ ወይም በውሃው መጠቀም ለመቀጠል ወይም ቆሻሻን በውሃ አካላት ውስጥ ለመልቀቅ ወይም ለመድፋት ፌቃድ እንዲሰጠው ለተቆጣጣሪው አካል ማመልከት አለበት።

፪· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ፌቃድ እንዲሰጠው የሚጠይቅ አመልካች ለተጠቀሱት ተግባራት ፌቃድ ለማግኘት ሊያሟላ የሚገባው ቅድመ ሁኔታና ሊያቀርብ የሚገባው መረጃ አዋጁን ለማስ ሬዴም በሚወጣው ደንብ በሚወሰነው መሠረት ይሆናል።

- 1) delimit the boundaries of the banks of certain water bodies;
- 2) Prohibit clearing, cutting trees or vegetations and construction of residential houses, within the delimited banks of water bodies. The details shall be determined pursuant to the directives to be issued by the Ministry.

26. Control of Harmful Effects of Water

The appropriate public bodies shall, before allowing or causing the founding of towns or villages, request the Supervising body for technical advice in order to prevent or avoid damages, adverse impacts or accidents which may occur as a result of floods and other factors related to water.

PART EIGHT Association of Water users

27. Organization

- 1) The Supervising body may, in consultation with the appropriate public bodies, encourage the establishment of water users' associations, as it deems necessary to utilize water for beneficial uses.
- Without prejudice to the provisions of sub-Article
   of this Article association of water users may be established upon initiation and the will of the users.
- 3) Details of the organization of water users' association shall be pursuant to regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 4) The relevant provisions of the Civil Code regarding the formation of such associations shall apply.

PART NINE Transitory Provisions

28. Transitory Provisions

- 1) Any person who, before the coming into force of this Proclamation, with a permit issued to him by a any public body or without such a permit:
  - (a) has carried or is carrying out waterworks construction;
  - (b) is utilizing a water resource for himself or is supplying water to other persons;
  - (c) is releasing or discharging waste into water resources; shall apply to the supervising body for a permit, within 12 months from the coming into force of regulations to be issued for the implementation of this Proclamation. to be able to continue benefiting from the water works, using water or discharging wastes into the water body.
- The prerequisite conditions to be fulfilled and the information required to be given by the applicant who applied for a permit pursuant to Sub-Article (1) of this Article and for the purposes specified there-under, shall be as determined by the regulations to be issued for the implementation of this Proclamation.

- ፫፦ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ያላመለከተ የውሃ ሀብት ተጠቃሚ በተመ ደበው መደበኛ የፌቃድ አንልግሎት ክፍይ ላይ ፱ ፐርስንት (ሃምጣ በመቶ) መቀጫ ክፍሎ በሚቀጥሉት ፪ ቀናት ውስጥ ሊያመለክት ይችላል።
- ፴ ተጠታሚው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ወይም
  ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት ያላመለከተ እንደሆን
  ተቆጣጣሪው አካል። በውሃ ሁበቱ እንዳይገለገል
  ሊያግደው ይችላል።
- ፩፡ ተቆጣጣሪው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)
  መይም (፫) መመረት ማመልከቻው ሲቀርብለት
  የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ወይም አዋጁን ለማስፈጸም
  የሚመጣውን ደንብ በግልጽ የማይቃሪን እስከሆን
  ድረስ የጠየቀውን ፌቃድ በ፰ ቀናት ውስጥ ይሰጣል፡
  ማመልከቻው የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ወይም
  አዋጁን ለማስፌጸም የሚመጣውን ደንብ የሚቃሪን
  ከሆን በዚህ ንዑስ አንቀጽ በተመለከተው ጊዜ ውስጥ
  ማመልከቻቸው መደት መደረጉንና ምክንያቶቹን
  በጽሁና ለአመልክቹ ይስታውቃል።
- % ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፌት በማንኛውም የመንግሥት አካል በተሰጠው የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መሠረት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፱ በተመለከተው የሙያ መስክ የተሰማሪ ማንኛውም ሰው ይህን አዋጅ ለማስፊጸም የሚመጣው ደንብ ከሚጸናበት ቀን ጀምሮ በስልጣ ቀናት ውስጥ ተቆጣ ጣሪው አካል ዝንድ ቀርበ መመዝንብ እና የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መያዝ አለበት።
- ፯፦ ብዚህ አንተጽ ንውስ አንተጽ (፯) መሠረት አመልካቹ የሙያ ብቃት ማረጋገጭ የምስክር ወረቀት ለማግኘት ሊያሚላው የሚገባው ቅድመ ሁኔታና ሊያቀርብ የሚገባው መረጃ አዋጁን ለማስፌጸም በሚመጣው ደንብ በሚወስነው መሠረት ይሆናል።
- ፴፦ በዚህ አንቀጽ ንውስ አንቀጽ (፳) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ካላመለከተ ቀድሞ የተሰጠው የሙያ ብቃት ማረጋንማኔ የምስክር ወረቀት እንደተሰረዝ ይቆጠራል።

<u>ጽ፱</u>፦ ስለቅጣት

ይህን አዋጅ ወይም በዚህ አዋጅ መውረት የሚወጣውን ደንብ የተላለፈ ማንኛውም ሰው። በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ በተደነ ነነው መውረት ይቀጣል።

ፙ፦ ደንብ የማውጣት ሥልጣን

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ለማስ ፊጸም የሚረዳ ዝርዝር የአፈጻጸም ደንብ ደወጣል።

ற்த். *மமா*∠.୧୭%.

ሚኒስቴሩ ይህን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ የሚረዱ መመሪ ያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

- 3) A water resource user who fails to apply within the time limit mentioned in sub-Article (1) of this Article may apply within the next 60 days upon a penalty payment of 50% over and above the normal permit fee.
- 4) If the user fails to apply pursuant to the provisions of sub-Articles (1) or (3) of this Article, the supervising body may revoke the user of his right to use the water resource.
- 5) The Supervising body shall, when the application is submitted to it pursuant to the provisions of sub-Articles (1) or (3) of this Article, issue the requested permit within 60 days, provided that the request does not explicitly contradict the provisions of this Proclamation or the regulations issued thereunder; or if the request contradicts the provisions of this Proclamation or the regulations issued thereunder, it shall notify the applicant in writing, of the rejection, including the reason therefore within the time limit specified in this sub-Article.
- 6) any person who, holding a Certificate of Professional Competence issued to him by any public body before the coming into force of this Proclamation, is engaged in any of the activities mentioned in Article 19 of this Proclamation, shall register with the supervising body and hold a Certificate of professional competence within 60 days as of the effective date of the regulations issued for the implementation of this Proclamation.
- 7) The prerequisite to be fulfiled and the information required to be given by the applicant for issuing of the Certificate of Professional competence pursuant to sub-Article (6) of this Article shall be as may be determined by regulations to be issued for the implementation of this proclamation.
- 8) The provisions of Sub-Article (3) of this Article shall apply to a person who fails to apply within the time limit specified in Sub-Article (6) of this Article.
- 9) If a person fails to apply within the time limit specified in sub-Article (6) of this Article the Previously granted Certificate of Professional Competence shall be considered to have been revoked.

29. Penalty

Any person who violated this Proclamation or Regulations issued thereunder, shall be punished in accordance with the provisions of the Penal Code.

30. Power to Issue Regulations

The Council of Ministers shall issue detailed Regulations for the implementation of the provisions of this Proclamation.

31. Power to Issue Directives

The Ministry may issue directives for the implementation of this Proclamation.

፴፪· ስለተሻሩና ተ**ፈጻሚ ስለማ**ይሆኑ ሕጕች

- ፩· የውሃ ሀብት አጠቃቀም አዋጅ ቁጥር ፺፪/፲፱፻፹፯ በዚህ አዋጅ ተሽሯል።
- ፪· ይህን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የአሠራር ልምድ በዚህ አዋጅ የተሸፈ ኑትን ጉዳዮች በሚመለከት ተፈጸሚነት አይኖረውም።

፴፫፦ **አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ**

ይህ አዋጅ ከየካቲት ፴ ቀን ፲፱፻፺፱ ዓ·ም ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ የካቲት ፴ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ-ም

ዶ/ር ነ*ጋ*ሶ ጊዳዳ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

32. Repealed and Inapplicable Laws

- 1) The Water Resources Utilization Proclamation No. 92/1994 is hereby repealed.
- 2) any laws, regulations, directives, guidelines or practices relating to matters covered by this Proclamation shall have no force or effect to the extent that they conflict with the provisions of this Proclamation.

33. Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the 9th day of March, 2000.

Done at Addis Ababa, this 9th day of March, 2000.

NEGASO GIDADA (DR.) PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተው BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE